

meget stærkt, at et Magtmiddel, som Undervisningsministeriet i øvrigt har overfor Skolerne, i dette Tilfælde i alt Fald for Tiden ikke foreligger. Jeg vil da kun sige, at det forekommer mig, at Ministeriet vel kunde have benyttet et Øjeblik, hvor dets Indflydelse dog var til Stede, nemlig Forstanderskiftets Øjeblik, til at søge Sikkerhed for Fremme af saadanne nødvendige Reforme, som jeg føler mig overbevist om, at Ministeren i Virkeligheden ogsaa ønsker. Dette Forstanderskiftets Øjeblik er vel ikke, saa vidt jeg forstod, et Øjeblik, hvor selve Undervisningsministeren træder stærkt frem, men dog et Øjeblik, hvor han som Medlem af Statsministerens Ministerium har haft Lejlighed til at udtale sig. Jeg tror, at dette Forstanderskiftets Øjeblik kunde benyttes til at sikre sig visse Reforme, ikke blot det Fremskridt, som Ministeren nævnte, men ogsaa de lige saa nødvendige andre Fremskridt, hvis Vigtighed er fremhævet fra anden Side. Jeg vil bede den højtærede Minister have al sin Opmærksomhed henledt paa, at der her er store Værdier, som ikke fuldt ud udnyttes, fordi visse kinesiske Forholdsregler endnu skiller denne Skole fra den Befolkning, hvori den virker, og at en god Villie til at gennembyrde denne Fordomsmur sikkert ogsaa vil føre til et Resultat.

Andreasen: Jeg vil gerne takke de ærede Medlemmer, som har ydet Tilslutning til min Henvendelse til Undervisningsministeren angaaende Spørgsmaalet Herlufsholm, og jeg vil meget gerne understrege det, som den sidste ærede Taler, det ærede Medlem Hr. Rode, nys sagde, thi det var i og for sig det samme, jeg begyndte med at pege paa, at et betydningsfuldt Øjeblik er forpasset med Hensyn til Gennemførelsen af de Reforme, vi saa længe har ventet paa. Naar den højtærede Minister nu fremstillede Sagen, som om han i Grunden var fuldkommen magtesløs, og i saa Henseende pegede paa, at Spørgsmaalet om Eksamensret for Herlufsholms Vedkommende er afgjort ved Lov, kan dette dog ikke være noget fuldgyldigt Forsvar for det, der er sket i denne Sag, thi selv om Loven ikke lader sig forandre i Øjeblikket — den er vel ikke anderledes, end at den kan forandres —, havde det i Kraft af de Forhandlinger, vi har ført med Regeringen, og som jeg nævnte var mindst to Aar gamle — Forhandlinger, som hele Befolkningen staar bagved —, og ved hvilke der blev givet Løfte om Sagens Behandling i et Ministerraad, været naturligt, at der var

blevet taget noget mere alvorligt paa dette Spørgsmaal, og at dette havde givet sig Udslag netop ved Forstanderskiftet i en Forhandling med den Mand, der skulde have den fremtidige Ledelse af Skolen.

Ifølge Fundatsen er det Rigsraadet, der er Patron for Skolen, men efter Grundloven, efter den frie Forfatning, maa dette Udtryk nu betyde Regeringen, hele Ministeriet, det maa være den Myndighed, der svarer til den, der i sin Tid betegnedes som Rigsraadet. Det er Rigsraadet, der vælger Forstanderen. Det kan jo ikke, som nogle har ment, være en kongelig Eneret, der her gives sig til Kende. Det kan der i Henhold til Forfatningen slet ikke være Tale om, fordi Kongens Underskrift overhovedet ikke betyder noget, naar den ikke ledsages af en Ministers Underskrift. Ministeriet er altsaa denne Skoles Patron, og det forekommer mig derfor, at man med fuld Ret kan henvende sig til Ministeriet, der dog nu, hvor man er kommet ind i parlamentariske Tilstande, selv erkender, at det i alle sine Handlinger maa staa til Ansvar overfor Rigsdagen. Jeg maa altsaa gentage, at jeg meget stærkt beklager, at man ikke netop havde den Tanke for Øje, som det ærede Medlem Hr. Rode pegede paa, at faa Reformerne frem, medens Tidspunktet var der, ved Forstanderskiftet.

Den højtærede Minister talte om, at Mellemskolens Klasser dog ikke var særlig daarligt befolket. Der er, som jeg nævnte, i alt 108 Elever, og der er 7 Klasser, det gennemsnitlige Elevantal er altsaa 15, hvad der ikke er noget stort Elevtal. Jeg takker den højtærede Minister, fordi han har tilkendegivet, at han i Hovedsagen deler den Opfattelse, vi nærer, som har talt for den omhandlede Reform. Jeg kan heller ikke tænke mig andet end, at han maa være enig med os, thi han er jo selv paa en vis Maade Patron for en lignende Skole, nemlig Sorø Akademi, hvor man netop har de efter min Mening mere tidssvarende Forhold, som vi ønsker indført paa Herlufsholm, og jeg kan ikke tænke mig, at den højtærede Minister har gjort nogen daarlig Erfaring med Hensyn til den Maade, hvorpaa Sorø Akademi ledes. Det er mit som mange andre ærede Medlemmers Haab, at den højtærede Minister vil vise denne Sag den størst mulige Interesse og øve den størst mulige Indflydelse til Fremme af de Reforme, som der i saa høj Grad er Ønske om.

Vilhelm Rasmussen: Maa jeg med Hensyn til Herlufsholm blot gøre den Bemærkning, at medens der er en Grænse for,